

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3271/2020. (VII. 9.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.730/2018/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (Szecskay Ügyvédi Iroda) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé a Kúria Kfv.VI.37.730/2018/11. számú ítélete ellen, annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdését.
- [2] Az indítványozó által támadott ítéletével a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy az indítványozó kereseti kérelmét elutasította.
- [3] A támadott ítélet alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy a Közbeszerzési Hatóság elnöke 2017. január 5-én hivatalbóli kezdeményezése alapján indult eljárásban a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában megállapította, hogy az indítványozó és az eljárás alá vont másik vállalkozás megsértették a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 128. § (2) bekezdésében foglalt azon kötelezettséget, amely szerint az ajánlattevő köteles nyilatkozni arról, hogy a bejelentett alvállalkozók nem állnak kizáró okok hatálya alatt, ezért velük szemben egyetemlegesen 40 000 000 Ft bírságot szabott ki.
- [4] Az első fokon eljáró Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.243/2017/23. számú ítéletével a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatát akként változtatta meg, hogy a bírság összegét 4 000 000 Ft-ra leszállította, mellőzve az egyetemleges kötelezést és az indítványozót 1 500 000 Ft bírság megfizetésére kötelezve.
- [5] A másodfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2.Kf.25/2017/8. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy a leszállított bírságból az indítványozónak 1 500 000 Ft-ot kell megfizetnie.
- [6] A Kúria Kfv.VI.37.730/2018/11. számú ítéletében a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy az indítványozó keresetét teljeskörűen elutasította.
- [7] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján azt sérelmezte, hogy a Kúria nem fogadta el azon érvét, amely szerint azonos súlyú és jellegű jogsértésekért azonos, de legalábbis hasonló súlyú jogkövetkezményeket alkalmazzon az eljáró hatóság, és ne kerüljön sor arra, hogy azonos jogsértésekért aránytalanul eltérő szankciót alkalmaz különböző jogalanyok tekintetében. Az indítványozó szerint a Kúria ezzel ellentétes döntésével megsértette jogbiztonság elvét, az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőséghez való jogot, valamint a XV. cikk (2) bekezdése szerinti diszkrimináció tilalmát.
- [8] Az indítványozó kifogásolta, hogy a Kúria utat enged egy olyan közigazgatási gyakorlatnak, amely nem következetes, és a hatóságok bármikor dönthetnek úgy, hogy eltérnek a korábbi, saját maguk által kialakított gyakorlatuktól. Az indítványozó szerint a Kúria ezen eljárása az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközik.
- [9] Az indítványozó szerint a hatóságok kötve vannak az általuk kialakított gyakorlathoz, és az attól való eltérést külön indokolniuk kell. Az indítványozó szerint mindez a törvény előtti egyenlőség, a diszkrimináció tilalma, a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, valamint a jogbiztonság érvényesítését szolgálja.
- [10] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

- [11] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány határidőben került benyújtásra. Az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [13] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként a XV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, a XXIV. cikk (1) bekezdését, valamint tartalomilag hivatkozott a B) cikk (1) bekezdésére.
- [14] Az Alkotmánybíróság előjáróban arra mutat rá, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére az indítványozó által hivatkozott tartalommal nem alapítható alkotmányjogi panasz, mert az nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a B) cikk (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt csak két kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – vizsgálja érdemben {3033/2013. (II. 12.) AB határozat, Indokolás [7]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem ezen esetekre alapította, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem felel meg az Abtv. 27. §-a szerinti befogadhatósági feltételeknek.
- [15] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a*)–*f*) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [16] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az *e*) pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint az *f*) pont szerint kifejezett kérelmet kell előterjeszteni a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.
- [17] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseire vonatkozó gyakorlata szerint a diszkrimináció alkotmányos szinten eleve csak abban az esetben vizsgálható, ha a hátrány az azonos helyzetben lévők által alkotott körön belül következik be {3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint azon esetekben, amikor a bíróságok azonos tényállás esetén, változatlan jogi környezetben eltérő tartalmú döntéseket hoznak, sérülhet a jobbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseivel szemben támasztható kiszámíthatóság és előreláthatóság elve {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}.
- [18] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőség sérelme akkor valósulhat meg, ha a jogszabályok, vagy a jogalkalmazók a jogalanyok egy meghatározott köre számára biztosítja a jogalkalmazás egységességét, azonban olyan más jogalanyok számára, akik velük összehasonlítható helyzetben vannak ezen követelmény nem biztosított, amely megkülönböztetés önkényes, nincs tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indoka {14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]; 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [80]}.
- [19] Az Alkotmánybíróság szerint az indítványozó nem hivatkozott védett, megváltoztathatatlan, vagy csak jelentős nehézségek árán megváltoztatható tulajdonságára, amely miatt diszkrimináció érte volna, illetve nem jelölte meg, hogy mely konkrét körülmények miatt sérült volna a törvény előtti egyenlőség a támadott kúriai ítélet vonatkozásában. Az indítványozó ilyen tartalmú indokolása hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [20] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem a bírósági eljárásra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozik. Mivel azonban az indítvány a bíróság eljárásával arra vonatkozóan tartalmaz indokokat, hogy az indítványozó nem ért egyet a Kúria döntésének tartalmával, illetve azt kifogásolja, hogy a Kúria helyt adott az általa kifogásolt hatósági döntésnek, amely állítása sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet tartalma szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmélt állító indítványi elemként bírálta el. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontja szerinti indokolást.

- [21] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [22] Az Alkotmánybíróság elöljáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látta, hogy a Kúria nem az indítványozó keresete szerinti ítéletet hozott. Az indítványozó kifogása szerint alaptörvény-ellenes, ha a hatóságok ugyanazon jogszabályi rendelkezés alkalmazása során azonos, vagy hasonló súlyú jogsértésért bizonyos jogalanyokkal szemben súlyosabb szankciót alkalmaznak és e különbségtételt nem indokolják meg és a Kúria ezen hatósági gyakorlatot helyénvalónak találja.
- [24] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az egyedi bírósági döntések indokolási kötelezettségére vonatkozó kérdést az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdésként értékelte (Indokolás [21]). Következésképpen az indítványban felvetett elvi jelentőségű alkotmányjogi kérdés tárgyában az Alkotmánybíróság már korábban állást foglalt [lásd: 3130/2015. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [25] Mindazonáltal az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a támadott ítélet kifejezetten megindokolta, hogy a konkrét ügyben nem látta bizonyítottnak az indítványozó esetében a jogalkalmazói gyakorlattól való eltérést. A Kúria indokolása szerint „[a] jogalkalmazói gyakorlat azonban jogszabálynak nem minősül, így az attól való eltérés akkor sem alapozná meg a határozat megváltoztatását, ha az állítás ténybelileg igaz is lenne. [...] A bírósági felülvizsgálat mércéje a jogszabály, márpedig a bíróságok nem mutatták ki, hogy az alperes bírságolása mely anyagi jogszabályba, a Kbt. mely rendelkezésébe ütközik.”
- [26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság szerint a Kúria ítéletében az indítványozóval ellentétes jogi álláspontra helyezkedett, a döntését alátámasztó érveiről számot adott. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [28] Az indítványozó a támadott ítélet alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgént lehetne értékelni.
- [29] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 27. §-a, az Abtv. 52. §-a, illetve a 29. §-ában írt befogadási feltételek teljesülése hiányában – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján, visszautasította.

Budapest, 2020. június 23.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/289/2020.

